

**Árvizek hazánkban
A víz és az ember küzdelme ©**

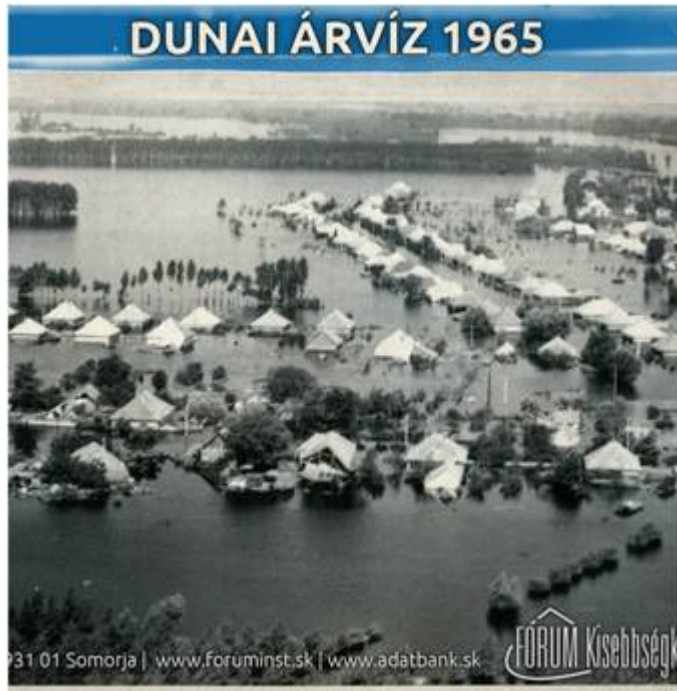
6. rész

Csaták 120 napon át 1965-ben

Az 1965-ös veszedelem, mint "nagy dunai árvíz" vonult be az elemi csapások krónikájába. Hét hatalmas árhullám támadott egymást követően a Dunán, 120 napig tartott a vész, tartottak ki az átnedvesedett, sokat próbált gátak. Felülről ömlött az eső, alulról mosta a sebes víz a gátakat, s Gönyű alatti Duna-szakaszon az addigi legmagasabb vízállást jóval meghaladó magasságú árvíz sem marhatott bele abba, amit az emberi munka megteremtett.

Pintér István: Nagy vizek krónikája /részlet/

1965 áprilisától július közepéig több hullámban támadt a legnagyobb folyónk. Ennek okaiként a megszokottnál jóval csapadékosabb időjárást és az Alpokban felgyülemlt hatalmas mennyiségű hó elolvadását jegyezték fel az akkori dokumentumok.

A Szlovákiához tartozó Csallóközben június 15-én szakadt át a gát. 283 család otthona vált lakhatatlanná a többségében magyarok lakta kis falvakban.

Megrázó kisfilm örökítette meg a hősiesség helytállást, az összefogást az emberek, állatok, vagyontárgyak megmentésére: <https://www.youtube.com/watch?v=I7Eza3fj7bY>

Az árvíz alatt Buda-Északon a rómaiparti üdülőterületet teljesen ki kellett üríteni, az Aranyhegyi-patak bal parti töltését meg kellett erősíteni. Buda-Délen a fővédvonalak előtti települések védelmére korlátozódott a védekezés. A budatényi Duna-telepi töltés nem nyújtott kellő védelmet a fővédvonal előtti mintegy 400 épületnek, ezért a töltést gépi földmunkával 4 m-es koronaszélességre kiépítettük.

Pest-Északon a Szilas-patak jobb parti töltését meghágtá a víz a Váci út — Óceán-árok között. A felszíni vízmű védelmére 920 cm-es magassággal végleges körtöltést létesítettek.

A Margitsziget védműve kellő biztonságot nyújtott ugyan, de a sziget egyes mélypontjait a fakadó víz előntötte. A védekezés a töltés homokzsákos megtámasztásával, a gát és a szálló közötti területen ellennyomó medence létesítésével történt és megfelelő szivattyúzással sikerült a feltörő vizeket a Nagyszálló padlószintje alatt tartani.

Forrás: Garami Tibor, dr. Göbel József, Pármay Zoltán: Budapest csatornázása, FCSM 1972

Budapest július 18-án tetőzött a folyó. A Fővárosi Csatornázási Művek — *mint az árvízvédelemért felelős nagyvállalat* — munkatársai éjjel-nappal tartó küzdelemben sikerrel szálltak szembe a támadó Dunával.

A legerősebb árhullám a **Szigetközt és Győr városát**, valamint **Baja és Mohács térségét** érte. A vízügyi szolgálat munkatársai, a néphadsereg katonái és a sokezer önkéntes 4 millió db. homokzsákkal, 40 ezer db. kővel, 37 ezer szádlemezzel védekeztek földön, vízen és levegőben egyaránt. A munkálatokat a vízügyi igazgatóságok kiváló szakemberei irányították.

A hazai 417 km hosszú Duna-szakasz mentén 150 ezer hold földterületet öntött el az áradás.

A hősiességéről kisfilm készült:

<https://www.youtube.com/watch?reload=9&v=AgbmXYW4cRE>

A természeti csapás az ország más részein is jelentkezett, komoly károkat okozva. Átszakadtak a gátak, kiöntöttek a folyók, patakok többek között: az Ikva, a Répce, a Rába, a Bodva, a Gaja mentén.

1965-ben is a víz elleni háborúból az ember került ki győztesként.

Azokon a településen ahol az ivóvízkutak elszennyeződtek, a katonaság biztosította tartálykocsikból a lakosságnak és a gyáraknak, intézményeknek az egészséges, tiszta ivóvizet.

Az árvíz levonulása után azonnal megkezdték a károk helyreállítását, és még ebben az évben hozzá láttak a védelmi művek fejlesztéséhez többek között a Szentendrei-szigeten, a Csepel-szigeten, Budakalászon, Mohács és Baja térségében.

Források: adatbank.sk; dunamuseum.hu; eduvizig.hu; felvidék.hu; Garami Tibor, dr. Göbel József, Pármay Zoltán: Budapest csatornázása, FCSM 1972; Mai Manó Ház; ovf.hu; ujszo.com

Támogató partnereink: BAKONYKARSZT Zrt. — BÁCSVÍZ Zrt. — DUNA-KÚT Kft. — Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. — Szegedi Vízmű Zrt. — ZALAVÍZ ZRT.

Szerző: Kiss Miklós

Olvasószerkesztők: Domonkos László, Károlyi András, Németh Ferenc

Minden jog fenntartva © Budapest, 2020 Vízinform.hu